Euroopan parlamentti
2014-2019

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2017)0359

Erasmus+-ohjelman tulevaisuus

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. syyskuuta 2017 Erasmus+-ohjelman tulevaisuudesta (2017/2740(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 ja 166 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 14 artiklan,

– ottaa huomioon unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman ”Erasmus+” perustamisesta ja päätösten N:o 1719/2006/EY, 1720/2006/EY ja 1298/2008/EY kumoamisesta 11. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1288/2013[1],

– ottaa huomioon 2. helmikuuta 2017 antamansa päätöslauselman unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman ”Erasmus+” perustamisesta ja päätösten N:o 1719/2006/EY, 1720/2006/EY ja 1298/2008/EY kumoamisesta 11. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1288/2013 täytäntöönpanosta[2],

– ottaa huomioon 12. huhtikuuta 2016 antamansa päätöslauselman ”Erasmus+ ja muut välineet ammatillisen koulutuksen liikkumisen edistämiseksi – elinikäisen oppimisen lähestymistapa”[3],

– ottaa huomioon 19. tammikuuta 2016 antamansa päätöslauselman kulttuurienvälisen vuoropuhelun, kulttuurisen monimuotoisuuden ja koulutuksen merkityksestä EU:n perusarvojen edistämisessä[4],

– ottaa huomioon komissiolle esitetyn kysymyksen Erasmus+-ohjelman tulevaisuudesta (O-000062/2017 – B8-0326/2017),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 128 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 2 kohdan,

---

1 EUVL L 347, 20.12.2013, s. 50.
2 Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0018.
3 Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0107.
4 Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0005.

A. ottaa huomioon, että vallitsevaa tilannetta, jossa Erasmus+-ohjelma täyttää 30 vuotta, olisi pidettävä paitsi juhlan aiheena niin myös tilaisuutena pohtia, miten ohjelmasta voidaan tehdä saavutettavampi ja osallistavampi ja miten se voi parantaa Euroopan kansalaisten sekä koulutuksen, nuorison ja urheilun alalla toimivien järjestöjen kehitystä;

B. ottaa huomioon, että koulutus on perusihmisoikeus ja julkishyödyke, jonka olisi oltava kaikkien hakijoiden ja erityisesti pienituloisten opiskelijoiden saatavilla;

1. korostaa, että Erasmus on yksi unionin onnistuneimmista ohjelmista ja olennainen väline tuettaessa koulutuksen, nuorison ja urheilun alalla toteutettavia toimia ja vietäessä Eurooppaa lähemmäs kansalaisiaan; panee merkille, että ohjelmalla on viimeksi kuluneiden 30 vuoden aikana ollut äärimmäisen myönteinen vaikutus yli 9 miljoonan osallistujan yksityis- ja työelämään Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella, mukaan luettuina naapuri- ja ehdokasvaltiot;

2. korostaa, että liikkuvuuden ja strategisen yhteistyön edistämisen kautta Erasmus+-ohjelma on parantanut oppilaitosten laatua unionissa, lisännyt Euroopan koulutusalan kilpailukykyä, ollut mukana luomassa vahvaa eurooppalaista osaamistaloutta ja auttanut saavuttamaan Eurooppa 2020 -tavoitteita;

3. uskoo, että Erasmus+-ohjelman ja sen seuraajan olisi erityisesti keskityttävä elinikäiseen oppimiseen ja liikkuvuuteen sekä katettava virallinen ja epävirallinen oppiminen sekä arkioppiminen, ja katsoo, että näin tehtäessä se voi tukea henkilökohtaisten, sosiaalisten ja ammatillisten tavoitteiden täyttymisen kannalta merkityksellisen osaamisen ja avaintaitojen kehittämistä siten, että tiiviisti samassa yhteydessä edistetään demokraattisia arvoja, sosiaalista yhteenkuuluvuutta, aktiivista kansalaisuutta sekä maahanmuuttajien ja pakolaisten integrointia pyrittäessä laajempaan kulttuurien väliseen vuoropuheluun;

4. korostaa, että kaikilla oppimisaloilla tarvitaan johdonmukaista lähestymistapaa koulutus-, nuoriso- ja urheilupolitiikkoihin erityisesti siten, että huolehditaan monialaisista mahdollisuuksista ja synergioista unionin muiden rahastojen ja ohjelmien kanssa; panee tässä yhteydessä merkille, että Euroopan nuorisoalojen yhteistyökehyksen tuleva tarkistaminen tarjoaa parhaan mahdollisuuden saattaa Erasmus+-ohjelman seuraajan painopisteet vastaamaan unionin uutta nuorisostrategiaa ja muita unionin rahoittamia ohjelmia;

5. uskoo, että Erasmus+-ohjelmaa olisi myös pidettävä keskeisenä osana unionin strategiaa, jolla edistetään kestävän kehityksen tavoitteita maailmanlaajuisesti;

6. toteaa, että koska Manner-Euroopan ja Yhdistyneen kuningaskunnan oppilaitosten ja opetusalan organisaatioiden välillä on runsaasti tärkeää liikkuvuutta, brexit-neuvotteluissa olisi saavutettava molempia osapuolia tyydyttävä ratkaisu Erasmus+-liikkuvuusjärjestelyihin Yhdistyneessä kuningaskunnassa osallistuvien unionin opiskelijoiden ja opettajien asemasta ja päinvastoin;

Nuorisotyöttömyys sekä henkilökohtaisten ja sosiaalisten tavoitteiden täyttyminen

7. katsoo, että Erasmus+-ohjelma on kehittynyt merkittävästi ja antanut useammille osallistujille mahdollisuuden hyötyä ohjelmasta sekä auttanut heitä parantamaan osaamistaan ja paikkaamaan taidoissa ja kyvyissä olevia aukkoja erityisesti, kun

Erasmus+ laajennettiin sisältämään vapaaehtoistyö, epävirallinen oppiminen ja arkioppiminen ja kun maantieteellinen kattavuus laajennettiin unionin ulkopuolelle;

8. toteaa, että liikkuvat korkea-asteen opiskelijat saavat työpaikan vuoden kuluttua valmistumisesta kaksi kertaa todennäköisemmin kuin opiskelijat, joilla liikkuvuutta ei ole ollut, ja että miltei 90 prosenttia[1] kaikista ammatillisen koulutuksen liikkuvuusohjelmiin osallistuneista ilmoitti, että heidän työllistyvyytensä parani tämän kokemuksen johdosta; panee kuitenkin pahoitellen merkille, että nuorten työttömyysriski on kaikkein suurin; toteaa siksi, että Erasmus+-ohjelmasta on voimakkaasti tuettava toimia, joilla pyritään parantamaan työllistymismahdollisuuksia;

9. korostaa, että vapaaehtoistyö kannustaa kansalaisten osallistumista ja aktiivista kansalaisuutta sekä auttaa parantamaan osallistujien mahdollisuuksia saada työtä; korostaa siksi, että Erasmus+-ohjelman rahoituksen olisi oltava osa laajempaa toimintapoliittista strategiaa, jolla pyritään luomaan Eurooppaan vapaaehtoistyötä kannustava ympäristö siten, että ei toimita olemassa olevien menestyksekkäiden aloitteiden kanssa päällekkäin vaan pikemminkin vahvistetaan niitä; muistuttaa kuitenkin, että mahdollisia laadukkaita työpaikkoja ei voida koskaan korvata palkattomalla vapaaehtoistoiminnalla;

10. katsoo, että Erasmus+-ohjelmassa olisi keskittyvä innovointiin ja kehitykseen ja painotettava keskeistä osaamista ja avaintaitoja, kuten itseluottamus, luovuus ja yrittäjähenki, mukautuvuus ja kriittinen ajattelu, viestintätaidot, ryhmätyö ja kyky elää ja työskennellä monikulttuurisessa ympäristössä; korostaa, että näitä taitoja voidaan kehittää täysipainoisemmin virallisen ja epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen tasapainoisella yhdistelmällä ja että avaintaitojen hankkiminen on tärkeää hyvin nuoresta iästä lähtien ja sitä olisi edelleen kannustettava lisäinvestoinneilla toimiin, joiden kohteeksi asetetaan liikkuvuus koulutuksen varhaisessa vaiheessa;

11. toteaa, että Erasmus+-ohjelmalla olisi luotava vahvemmat yhteydet oppilaitosten ja liike-elämän välille, jotta voidaan lisätä osallistujien osaamista ja työllistettävyyttä sekä Euroopan talouden kilpailukykyä;

12. korostaa ammatillisen koulutuksen alan Erasmus+-ohjelman roolia, kun autetaan osallistujia kehittämään osaamistaan ja hankkimaan työmarkkinoilla tarvittavaa kokemusta, millä edistetään parempaa työllistettävyyttä ja sosiaalista integraatiota; kannustaa kehittämään ammatillisen koulutuksen alan Erasmus+-ohjelmaa, jotta siitä voidaan tehdä nykyaikaisempi, saavutettavampi, yksinkertaisempi ja digitaaliseen aikaan sopiva;

13. toteaa, että unionin panosta nuorisotyöttömyyden torjunnassa voidaan merkittävästi vahvistaa ulottamalla ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden liikkuvuus lyhyisiin ja pidempiaikaisiin (Erasmus Pro) työharjoitteluihin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita vahvistamaan ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden liikkuvuusmahdollisuuksia sekä ohjelman ammatillisen harjoittelun ulottuvuutta, jotta voidaan sekä ottaa huomioon työharjoittelun luontainen arvo että edistää kansallisia uudistuksia, joilla kehitetään edelleen ammatillista koulutusta, ammattitutkintoja ja niiden tunnustamista; vahvistaa samalla, että harjoittelu on koulutusmahdollisuus, joka ei korvaa palkallista työpaikkaa;

---

[1] Erasmus+-tulostaulu, tiedot 28. maaliskuuta 2017; ks. http://www.ecvet-secretariat.eu/en/system/files/documents/3727/eu-vet-policy-context.pdf, s. 29.

Sosiaalinen osallisuus ja saavutettavuus

14. pitää valitettavana, että alle viisi prosenttia nuorista eurooppalaisista pääsee hyötymään ohjelmasta sosiaalis-taloudellisista syistä, varojen puutteen vuoksi, jäsenvaltioiden välisen ja sisäisen kasvavan epätasa-arvon vuoksi ja siksi, että hakemusprosessit ja hallinnolliset menettelyt ovat monimutkaisia; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään ohjelman avoimuutta ja saavutettavuutta, tarjoamaan lopullisille edunsaajille enemmän vastinetta sekä antamaan mahdollisimman paljon tukea etenkin epäedullisesta asemasta tuleville ihmisille ja niille, joilla on erityistarpeita;

15. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tekemään Erasmus+-ohjelmasta entistä osallistavamman, jotta saavutetaan enemmän nuoria erilaisilla välineillä ja erityisesti digitaalisilla välineillä ja jotta saavutetaan kaikkien tasojen organisaatioita ja erityisesti virallisia ja epävirallisia oppilaitoksia sekä nuorisojärjestöjä, taidejärjestöjä ja ruohonjuuritason urheilujärjestöjä, vapaaehtoisjärjestöjä ja muita kansalaisyhteiskunnan sidosryhmiä siten, että sisällytetään osallistamis- ja monimuotoisuusstrategiat kaikkialle ohjelmaan ja otetaan kohteiksi ne, joilla on erityistarpeita ja vähemmän mahdollisuuksia;

16. muistuttaa, että koordinoinnin ja oikeuksien siirrettävyyden puute unionin sosiaalijärjestelmissä muodostaa vakavan esteen vammaisten henkilöiden liikkuvuudelle, vaikka Erasmus+-ohjelmasta ja muista liikkuvuusaloitteista on pyritty tekemään osallistavampia; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita vahvistamaan yhteistoimintaa ja siten parantamaan haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten liikkuvuutta;

17. toteaa, että yksi merkittävimmistä syistä, joiden vuoksi korkea-asteen opiskelijoiden liikkuvuus on vähäistä, on se, että liikkuvuusjakson aikana saatujen ECTS-opintopisteiden tunnustamisen selkeydessä ja johdonmukaisuudessa on puutteita; kehottaa jäsenvaltioita ja toimivaltaisia viranomaisia ja erityisesti korkea-asteen oppilaitoksia panemaan opintosopimukset täysin täytäntöön liikkuvuusprosessin pakollisena osana sekä varmistamaan korkea-asteen Erasmus+-vaihdon aikana saatujen ECTS-opintopisteiden sujuvan tunnustamisen;

18. uskoo, että nuorille sukupolville olisi annettava paremmat mahdollisuudet suunnitella ohjelman tulevaisuutta, koska he ovat parhaassa asemassa vahvistamaan sen visiota ja viemään sen seuraavalle tasolle nykyisten ja tulevien tarpeiden ja haasteiden mukaisesti, kun he työskentelevät, tekevät vapaaehtoistyötä ja opiskelevat;

19. kannustaa tiettyyn joustavuuteen uuden ohjelman suunnittelussa, jotta voidaan varmistaa, että se pystyy reagoimaan nopeasti esiin nouseviin haasteisiin ja strategisiin painopisteisiin unionin ja kansainvälisellä tasolla; korostaa, että kaikkien uusien aloitteiden olisi täydennettävä olemassa olevia ja ne olisi varustettava talousarviolla, joka mahdollistaa niiden tehokkaan toiminnan;

Eurooppalainen identiteetti ja aktiivinen kansalaisuus

20. uskoo vakaasti, että Erasmus+-ohjelman olisi edelleen stimuloitava aktiivista kansalaisuutta, kansalaiskasvatusta ja kulttuurien välistä yhteisymmärrystä sekä kehitettävä eurooppalaista identiteettiä; vaatii siksi, että kaikella koulutuksella sekä liikkuvuuteen liittyvällä virallisella ja epävirallisella oppimistoiminnalla, joita rahoitetaan Erasmus+-ohjelmasta, myös lisätään nuorten tietoisuutta eurooppalaisen

yhteistyön lisäarvosta koulutuksen alalla ja kannustetaan heitä osallistumaan Eurooppa-asioihin;

21. katsoo, että koulutukseen liittyvän liikkuvuuden sisällyttäminen korkea-asteen koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen ohjelmiin voisi olla hyödyksi sekä opiskelijoiden henkilökohtaisen urakehityksen että kulttuurien välisen ymmärtämyksen edistämisen kannalta;

22. kehottaa komissiota kehittämään sähköisen eurooppalaisen opiskelijakortin, joka tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden Euroopan laajuisiin palveluihin;

Ohjelman rahoittaminen

23. pitää valitettavana, että joidenkin Erasmus+-toimien puitteissa käynnistettyjen hankkeiden alhainen onnistumisaste, tukien rajallisuus ja ohjelmien suuri kysyntä voivat vaarantaa Erasmus+-ohjelman menestyksen EU:n lippulaivaohjelmana; uskoo vahvasti, että Erasmus+-ohjelman olisi viime kädessä oltava suunnattu kaikille nuorille ja että Erasmus+-ohjelman seuraavan ohjelmakauden korkeampiin tavoitteisiin on vastattava merkittävällä lisärahoituksella, minkä olisi heijastuttava käytettävissä olevan talousarvion moninkertaistamisena, jotta voidaan vapauttaa ohjelman koko potentiaali; kehottaa siksi jäsenvaltioita, komissiota ja kyseisiä sidosryhmiä tarjoamaan Erasmus-ohjelmalle vahvempaa ja näkyvämpää tukea tulevissa monivuotista rahoituskehystä koskevissa neuvotteluissa;

24. pitää tärkeänä, että uuteen Erasmus+-ohjelmaan siirrytään sujuvasti siten, että talousarvio on strategisesti suunniteltu alusta lähtien; kannustaa käyttämään alue- ja sosiaalirahastoja lisäämään jäsenvaltioiden rahoitusosuutta Erasmus+-liikkuvuusapurahoista; muistuttaa, että Erasmus+-ohjelman johdonmukaisen täytäntöönpanon takaaminen edellyttää, että kansalliset virastot soveltavat johdonmukaisesti ohjelman sääntöjä, mukaan luettuna yhteisten laatunormien, hankearviointien ja hallinnollisten menettelyjen noudattaminen;

o

o o

25. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.